

Pou de glaç de Fals

Fonollosa

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Fals
Emplaçament Per la crta.BV 3008 a l'alçada del molí de Fals, cal trencar a l'esq. I continuar passant el molí.

Coordenades:

Latitud: 41.75614
Longitud: 1.73918
UTM Est (X): 395183
UTM Nord (Y): 4623469

Classificació

Número de fitxa 08084-110
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Modern Popular
Segle XVI
Estat de conservació Dolent
Protecció Inexistent
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 010A00017
Fitxes associades:
[Sant Vicenç de Fals](#)
Autoria de la fitxa Raquel Valdenebro Manrique
Data de registre de la fitxa: dt., 10/05/2005 - 02:00

Descripció

Construcció elaborada en pedra seca constituïnt un pou de glaç. Es tracta d'una construcció excavada parcialment sota terra, de forma cilíndrica que tenia la finalitat d'emmagatzemar el gel o el glaç produït en les geleres properes, per tal de poder abastir a la població per al consul durant tot l'any. La seva forma cilíndrica té un diàmetre aproximat de cinc metres, i una alçada que va dels quatre metres al punt més baix, fins els cinc metres al punt més alt, ja que la construcció del pou es va fer aprofitant el pendent del terreny. No queda cap rastre de rec o sèquia que regava les feixes i subministrava aigua al pou de gel. Segurament el canalet devia començar a l'indret anomenat "l'esllevissada", al torrent que baixa del mas Perera. A diferència dels pous de neu, els pous de glaç han d'estar prop d'un riu o bassa, que permeti estancar l'aigua suficient per convertir-la en glaç. La part superior, que queda vista des de l'exterior es tanca parcialment amb una volta semisfèrica, de la qual es conserva encara un tram. Cal pensar que la seu dia devia comptar amb un seguit d'obertures, normalment quadrangulars, que tenien la finalitat de permetre l'accés dels blocs de gel mitjançant un politja.

Història

Possiblement els orígens d'aquest pou de glaç es trobin al segle XVI. Documentalment la primera referència data del 1606, any en què Francesc Massana, l'amo del mas Massana, va signar un acord amb el mossèn i rector de Fals Jeroni Gallart. A canvi de certes compensacions, el propietari del mas Massana, cedia al rector durant 25 anys els drets d'utilitzar l'aigua d'un torrent que baixava per les seves terres, en concret de l'antic mas Perera. El rector podia pendre l'aigua tant per regar les feixes de la rectoria, com per fer glaç al pou. L'existència d'aquest pou és anterior al 1606, i es trobava a les feixes que la parròquia de Fals tenia, prop del desgüàs del torrent del mas Perera. Molt possiblement a principis del segle XX degué romandre abandonat, caient en part i cobrint-se de vegetació. L'any 2004, el grup de divulgació de la història de Fals, va procedir a la seva redescoberta, i a la seva neteja. [AA.DD, 2004-2005: nº 12: 103]

Bibliografia

AA.DD. (2004-2005). Falchs. nº 12 . Grup de divulgació de la història de Fals. Associació Cultural i Recreativa de Fals.pag103-104 PERARNAU I LLORENS J (1992). Els pous de glaç de la comarca del Bages. Col·lecció quaderns nº 5 del Centre d'Estudis del Bages. Manresa.

